गर्गा मध्यम प्रकल्प, तालुका- धारणी जिल्हा-अमरावती प्रथम सुधारीत प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- सुप्रमा-२०२०/(प्र.क्र.९९/२०)/ मध्यम प्रकल्प मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक :- २० मे ,२०२१.

संदर्भ:- १) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ , नागपूर महामंडळ निर्णय विपाविम/कातां-४/५१७२/गर्गा म.प्र./प्रमा/(६४/२००८) २००८ दि.१४.११.२००८

२) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर, यांचे पत्र जा.क्र. २०२०/कातां४/ गर्गा सुप्रमा/ २०२० दि. १८/०३/२०२०

प्रस्तावना:-

गर्गा मध्यम प्रकल्प, तालुका- धारणी जिल्हा-अमरावती येथे गर्गा नदीवर २९.७३ दलघमी क्षमतेचे धरण बांधणे प्रस्तावित आहे. सदर प्रकल्प हा मा. राज्यपाल यांच्या सिंचन अनुशेष अंतर्गत असून तो विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळांतर्गत अमरावती या प्रदेशांतर्गत आहे. प्रकल्पाव्दारे अमरावती जिल्हयामधील धारणी तालुक्यातील ४२८१ हे. क्षेत्र सिंचनाखाली आणण्याचे नियोजित आहे.

गर्गा मध्यम प्रकल्पास महामंडळ निर्णय विपाविम/कातां-४/५१७२/गर्गा म.प्र./प्रमा/ (६४/२००८) २००८ दि.१४.११.२००८ अन्वये रु. १४०.२४ कोटी रकमेस प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती.

दरम्यानच्या काळात दरसूचीतीलवाढ, भूसंपादन किंमतीतील वाढ, संकल्पचित्रातील बदल, इत्यादी कारणांमुळे प्रकल्पाच्या किंमतीत वाढ झाल्यामुळे कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे संदर्भ क्रमांक २ अन्वये सन २०१६-१७ चे दरसूचीवर आधारीत रुपये ४९४.२४ कोटी किंमतीचा प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यतेचा प्रस्ताव मान्यतेस्तव शासनास सादर केला आहे. प्रकल्पाचे लाभ व्यय गुणोत्तर ०.६४ येत असून प्रकल्प आर्थिक मापदंडात बसत नाही.

सदर प्रकल्पाची प्रस्तावित प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता किंमत रूपये ४९४.२४ कोटी प्रथम नव्याने प्रशासकीय मान्यता किंमत रूपये १४०.२४ कोटी च्या तुलनेत रूपये ३५४.०० कोटीने जास्त आहे. किंमत वाढीची प्रमुख कारणे पुढीलप्रमाणे आहेत :-

अनुक्रमांक	बाब	वाढ (रुपये कोटी)
9	दरसूचीतील बदलामुळे झालेली वाढ	994.80
२	जादा दराची निविदा स्विकृतीमुळे वाढ	६.५४
3	भूसंपादनाच्या किंमतीतील वाढ	८४.०९
8	संकल्पचित्रातील वाढ	९१.९३
ч	अपुऱ्या तरतुदींमुळे झालेली वाढ	३०.०३
Ę	इतर कारणांमुळे झोलली वाढ	२.००
(9	अनुषंगिक खर्चात झालेली वाढ	२४.०१
	एकूण वाढ	३५४.००

प्रकल्पाचा संकल्पित एकूण पाणीसाठा २९.७३ दलघमी असून एकूण पाणीवापर ३३.८१ दलघमी इतका आहे. अमरावती जिल्हयामधील धारणी तालुक्यातील ४२८१ हे. क्षेत्रास सिंचनाचा लाभ होणार आहे.

सदर प्रस्ताव नियामक मंडळाच्या दिनांक २८/०१/२०२० रोजीच्या बैठकीत विचारार्थ सादर करण्यात आला. नियामक मंडळाने सदर प्रस्ताव मा. मंत्रीमंडळाच्या विचारार्थ सादर करण्याच्या सूचना दिल्या. त्यानुसार दिनांक २४ /०३/२०२१ रोजीच्या मा. मंत्रीमंडळ बैठकीत सदर प्रस्ताव विचारार्थ सादर करण्यात आला. मा. मंत्रीमंडळाने बांधकामाची सद्यःस्थिती, किंमतवाढीची कारणमीमांसा इ. बाबींचा परामर्श घेऊन गर्गा मध्यम प्रकल्पाच्या सन २०१६-१७ दरसूची वर आधारित रुपये ४९४.२४ कोटी किंमतीच्या प्रथम सुधारित प्रकल्प अहवालास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

शासनाच्या या निर्णयाव्दारे गर्गा मध्यम प्रकल्पाच्या सन २०१६-१७ दरसूची वर आधारित रुपये ४९४.२४ कोटी (रुपये चारशे चौ-यान्नव कोटी चोविस लक्ष फक्त) किंमतीच्या प्रथम सुधारित प्रकल्प अहवालास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. त्यापैकी रूपये ४५७.४५ कोटी (रुपये चारशे सत्तावन्न कोटी पंचेचाळीस लक्ष फक्त) कामाप्रीत्यर्थ व रुपये ३६.७९ कोटी (रुपये छत्तीस कोटी एकोणऐंशी लक्ष फक्त) आस्थापना व अनुषंगिक खर्चासाठी तरतूद आहे. उपशीर्ष निहाय तरतूदींचा गोषवारा सोबत जोडण्यात येत आहे.

- २. या योजनेस प्रदान केलेली प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता मध्यम प्रकल्प कार्यासनाच्या नोंदवहीमध्ये अनुक्रमांक ०२/ २०२१ वर नोंदवण्यात आली आहे.
- ३. सदर प्रकल्पाचे काम नियोजित वेळेत व सुधारित प्रशासकीय मान्यता तरतुदीच्या मर्यादेत पूर्ण करण्यात यावे.
- ४. या प्रकल्पाच्या कामावर होणारा खर्च मुख्य लेखाशीर्ष आय-५, ४७०१ मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प यावरील भांडवली खर्च, १९०-सार्वजिनक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणूका (०२) योजनांतर्गत, (०२) (०१)विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपुर भाग भांडवली अंशदान (४७०१-एच ७२९) या लेखाशिर्षाखाली टाकावा व त्याखालील मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- ५. सदर प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता खालील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.
  -) राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समितीने तांत्रिक छाननी अहवालात मुद्दा क्र. १ ते २७मध्ये नमूद केलेल्या मुद्यांची पुर्तता करण्यात यावी .
  - ii) सचिव स्तरीय उपसमितीने नमूद केल्यानुसार सदर प्रकल्पाच्या निविदा प्रक्रीयेत झालेल्या अनियमीततेसंदर्भात कारवाई करण्यात यावी.
  - (iii) सदर प्रथम प्रशासकीय मान्यता म्हणजे प्रकल्प कार्यान्वयी करण्याच्या विविध टप्यावर झालेल्या अनियमिततेस मान्यता गृहित धरता येणार नाही.
  - iv) या प्रकल्पाबाबत चालू असलेल्या अथवा प्रस्तावित विभागीय चौकशीची कार्यवाही पूढे चालू राहील .प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याच्या निर्णयामुळे विभागीय चौकशीच्या कार्यवाहीस कोणतीही बाधा पोहचणार नाही.

- v) आर्थिक दायित्व निर्माण होईल अशा नवीन घटकांचा शासन मान्यतेशिवाय प्रकल्पात समावेश करण्यात येणार नाही.
- vi) प्रगतीपथावरील निविदांची कामे प्राधान्याने पूर्ण करण्यात येवून पाणीसाठ्याचा सिंचना करिता जास्तीत जास्त लाभ होईल अशा प्रकारे उर्वरित कामांचा प्राधान्यक्रम निश्चित करून त्यानुसार कामे/निविदा प्रक्रिया करण्यात येईल.
- vii) सदर प्रकल्पासाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजूर प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च करता येणार नाही. या संदर्भात प्रचलित शासन निर्णय, CVC ची मार्गदर्शक तत्वे, वित्त अधिकार मर्यादा, विहित केलेली निविदा कार्यपद्धती याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात येईल.
- viii) प्रकल्पाचे काम नियोजना नुसार पूर्ण करण्यात येईल.
- ix) सदर प्रकल्पास केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता प्राप्त करुन घेण्यात येईल.
- महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाने काही अटींच्या अधिन राहून सदर प्रस्तावाससशर्त मान्यता दिली आहे. सदर अटींची पूर्तता करुन महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाची मान्यता प्राप्त करुन घेण्यात यावी.
- xi) सदर प्रकल्पावर प्रमा पेक्षा ज्यादा खर्च झालेला आहे प्रमा पेक्षा ज्यादा खर्च करणा-यावर जबाबदारी निश्चितीची कार्यवाही करण्यात येईल.
  - xii) या प्रकल्पाचे ९० टक्के काम पूर्ण झाल्यानंतरही केंद्रिय जल आयोगाची मान्यता प्राप्त न झाल्यास प्रकल्पचे उर्वरित १० टक्के काम पूर्ण करणे पुर्वी विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या कार्यकारी संचालक व सदस्य सचिव यांनी नियामक मंडळाकडे विशेष अहवाल (Special Report) सादर करावा.
  - xiii)"गर्गा मध्यम प्रकल्प ता. धारणी, जि अमरावती "प्रकल्पाची उर्वरित अंदाजे २० टक्के कामे कालबध्द पध्दतीने पूर्ण करण्यासाठी प्रकल्पास आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्यात येत असल्याची खातरजमा विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांच्या स्तरावर करणे आवश्यक राहील.
  - xiv)राज्य तांत्रिक सल्लागार समिती(SLTAC) यांच्या छाननी अहवालातील मुद्दा क्र.१ ते २७ मध्ये नमुद अटी तसेच गर्गा मध्यम प्रकल्प ता. धारणी, जि. अमरावती प्रकल्पाच्या प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावा संदर्भात वर नमुद केलेल्या सर्व अटींची वेळेवर पुर्तता होत असल्याची संपूर्ण जबाबदारी विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांची राहील.
- ६. सदर शासन निर्णय, नियोजन विभाग, अनौपचारीक संदर्भ क्रमांक८२/२०२१/का.१४३४. दिनांक १७/०५/२०२१, वित्त विभाग, व्यय-१२ कार्यासनाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्रमांक १५५ /व्यय-१२ दिनांक १८/०५/२०२१ मा. मंत्रीमंडळाच्या दिनांक २४ /०३/२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ७. सदर शासन निर्णयाची अंमलबजावणी निर्गमित दिनांकापासून करण्यात यावी.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२१०५२०१७३२३०१८२७ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सहपत्र:- उपशीर्षनिहाय तरतुदींचा गोषवारा

(ज्ञानदेव बागडे) शासनाचे उप सचिव

प्रत, सहपत्रांसह :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा.मंत्री (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्यमंत्री (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक,मंत्रालय, मुंबई
- ६) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ७) अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ८) प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/ नागपूर.
- १२) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर.
- 9३) मुख्य अभियंता (द.व प्र) व सहसचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) मुख्य अभियंता,जलसंपदा विभाग, अमरावती.
- १५) उपसचिव (मो.प्र-१/ मो.प्र-२/जसं/निवसं/सिंव्य/लाक्षेवि/लपा/जवि/दक्षता),यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) उपसचिव (आस्था-कार्यासन) , (दक्षता-कार्यासन), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना (॥ व xi) नुसार कार्यवाहीस्तव.
- १७)आंतरवित्त सल्लागार व उपसचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८)अधीक्षक अभियंता, बुलडाणा पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, बुलडाणा.
- १९) कार्यकारी अभियंता, जिगाव उपसा सिंचन विभाग, खामगाव .
- २०) वित्त विभाग (व्यय-१२/ अर्थ-०२/अर्थ-१०/व्यय-६ अ), मंत्रालय, मुंबई.
- २१) नियोजन विभाग (कार्यासन १४३४), मंत्रालय, मुंबई.
- २२) मध्यम प्रकल्प कार्यासन संग्रहार्थ.

उपशीर्ष निहाय तरतुदींचा गोषवारा गर्गा मध्यम प्रकल्प, तालुका-धारणी जिल्हा-अमरावती शासन निर्णय क्रमांक :- सुप्रमा-२०२०/(प्र.क्र.९९/२०)/ मध्यम प्रकल्प दिनांक २०/०५/२०२१ चे सहपत्र.

(किंमत रुपये लक्ष)

		(विश्वारा रुवेच रुखा)				
अ.क्र.	उपिार्ष	मंजूर प्रमानुसार	प्रस्तावित प्रथम सुप्रमानुसार	वाढ घट/ (- / +)		
(अ) शीर्ष कामे						
9	अ- प्राथमिक	०.१६	०.१६	0.00		
2	ब- भूसंपादन	99.02	८०.६९	Q3.93		
3	क_ बांधकाम	८७.२६	२६५.५१	9७८.२५		
8	ड - विमोचक	٥.८८	३.९६	3.0८		
ч	के – इमारती	0.24	०.२५	0.00		
Ę	एम – वृक्षारोपण	0.22	0.30	٥.٥٧		
(9	ओ – संकिर्ण	3.43	9.22	-2.39		
۷	पी- देखभाल व दुरुस्ती	٥.८٩	9.22	٥.४٩		
9	आर- दळणवळण	٥.९८	3.8 4	२.४७		
90	क्ष-पर्यावरण	0.24	0.00	-0.24		
	एकूण (अ)	१०५.३६	३५६.७६	२५१.४०		
(ब) काल	(ब) कालवा वितरण प्रणाली					
9	अ– प्राथमिक	0.00	٥.८९	٥.८९		
२	ब- भूसंपादन	9.39	94.03	98.87		
3	ड - विमोचक	0.44	9.90	0.44		
3	इ– प्रपात	0.20	٥.३६	०.१६		
8	एफ़ - सी . डी. वर्कस	२.२०	१०.९८	۷.١٥		
ч	जी – पुल	0.69	२.२१	१.६०		
ξ	एच – इस्केप	0.84	0.20	-٥.٩८		
(9	एल – मातीकाम	4.40	२६.१०	२०.६०		
8	एम – वृक्षारोपण	0.02	0.20	٥.٩८		
90	ओ – संकिर्ण	٥.३८	٥.٥٥	0.82		
99	पी– देखभाल व दुरुस्ती	0.09	0.00	0.09		

अ.क्र.	उपिार्ष	मंजूर प्रमानुसार	प्रस्तावित प्रथम सुप्रमानुसार	वाढ घट/ (- / +)
97	आर- दळणवळण	0.90	०.५०	0.80
93	यु- वितरिका भाग - ३	१०.६९	४०.७५	30.0 ६
	एकूण (ब)	२२.१०	१००.६९	७८.५९
	एकूण (अ)+: (ब)	૧૨७.४६	४५७.४५	३२९.९९
9	अनुषंगिक खर्च	9२.७८	३६.७९	२४.०१
	एकूण किंमत:	980.78	४९४.२४	३५४.००

ठळक बाबी

- अ) या योजनेचे सिंचन क्षेत्र (ICA) ४२८१ हेक्टर आहे.
- ब) लाभव्यय गुणोत्तर ०.६४ < १.५
- क) आर्थिक परतावा दर (ERR) ७.४० < १२ %